

Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Comunicación oral e escrita	Código	612G01004	
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Filoloxía Española e LatinaGalego-Portugués, Francés e Lingüística			
Coordinación	Acin Villa, Esperanza	Correo electrónico	esperanza.acin@udc.es	
Profesorado	Acin Villa, Esperanza Cordoba Rodriguez, Felix López Viñas, Xoán Vizcaino Fernandez, Carlos Caetano	Correo electrónico	esperanza.acin@udc.es felix.cordoba@udc.es xoan.lopezv@udc.es carlos.vizcaino@udc.es	
Web				
Descrición xeral	O propósito desta asignatura é mellorar a capacidade do alumno para expresarse de xeito oral e por escrito en calquera contexto e coñecer as sinerxias e necesidades expresivas dos diferentes medios de comunicación -escritos, audiovisuais e multimedia-, con especial atención ao léxico e a argumentación xurídicos.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A8	Coñecementos básicos de argumentación xurídica.
A11	Capacidade de comprender e de redactar documentos xurídicos.
A12	Manexo da oratoria xurídica. (Capacidade de expresarse apropiadamente en público).
B2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B6	Aprender a aprender.
B10	Traballar de forma colaborativa.
B12	Comunicarse de maneira efectiva nun entorno de traballo, amosando capacidade de expresión tanto oral como escrita en calquera das linguas oficiais da comunidade autónoma, así como nun idioma estranxeiro.
B13	Capacidade para utilizar a rede informática (internet) na obtención de información e na comunicación de datos e, en xeral, capacidade para empregar as ferramentas básicas das TIC necesarias para o exercicio da súa profesión.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Que o alumnado sexa quen de aplicar os contidos teóricos da materia (postos en relación cos das outras materias do grao) para desenvolver un pequeno traballo tutelado rigoroso en que demostre capacidade para a aprendizaxe autónoma e para a procura e xestión da información.	A8	B6 B13 B2	C1
Após a lectura reflexiva dos materiais bibliográficos indicados polos/polas docentes e a asistencia ás sesións expositivas cunha actitude aberta, participativa e crítica, ser capaz de emitir no obradoiro argumentacións madurecidas, respectando as opinións diferentes e establecendo con elas un diálogo produtivo.	A8 A12	B4	C1
O estudantado deberá realizar con solvencia argumentativa, calidade de lingua e rigor expositivo as presentacións orais marcadas e deberá igualmente emitir un xuízo construtivo e respetuoso sobre a das outras persoas do curso en que se ponderen as estratexias expositivas empregadas, as técnicas argumentativas, a corrección oral e a adecuación ao contexto comunicativo, a clareza na expresión, a empatía e a linguaxe corporal.	A12	B2 B4	C1

O alumnado deberá ser quen de traballar en grupo -presencial ou asincronamente- na procura e xestión de información especializada, no comentario de bibliografía específica, na análise e produción de textos argumentativos e na definición de estratexias comunicativas acaídas ao contexto xurídico.	A11	B6 B10 B12
---	-----	------------------

Contidos	
Temas	Subtemas
COMUNICACIÓN ESCRITA I. O proceso de elaboración do texto	1.1. Lingua estándar e variación lingüística 1.2. Planificación 1.3. Redacción 1.4. Revisión 1.5. Escribir para falar
COMUNICACIÓN ESCRITA II. Tipoloxía discursiva	2.1. Modalidades textuais 2.2. Clases de textos
COMUNICACIÓN ORAL I. Locución, entoación e presentación	3.1. A superación do medo ante o auditorio 3.2. Técnicas argumentativas 3.3. A corrección oral e a adecuación ao contexto comunicativo 3.4. Clareza na expresión: tácticas verbais e tácticas prosódicas 3.4. Materiais de apoio
COMUNICACIÓN ORAL II. Linguaxe non verbal	4.1. Imaxe persoal, cortesía e empatía 4.2. A linguaxe corporal 4.3. Prácticas orais formais

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	B6	1.5	0	1.5
Sesión maxistral	A8 C6 C7	19.5	8	27.5
Obradoiro	A8 B6 B10 B12 B13 B4 C3	14.5	26	40.5
Presentación oral	A12 B4 C1	4.5	12	16.5
Lecturas	A8 B6 C6 C7	0	26	26
Traballos tutelados	A13 B6 B2 C1 C6	0	14	14
Proba mixta	A11 A12 B2 C1	2	18	20
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Presentación dos obxectivos, contidos, dinámica e bibliografía da materia, ben como a realización de probas de avaliación inicial.
Sesión maxistral	O alumnado deberá asistir ás aulas teóricas presenciais en que se presentarán conceptos cuxo coñecemento será exixido tanto para a realización das prácticas como nas probas escritas.
Obradoiro	O alumnado deberá realizar individual ou grupalmente as actividades propostas polo/pola docente.
Presentación oral	O alumnado terá que realizar probas de comunicación oral. O/a estudante non poderá superar a materia sen a realización destas prácticas.
Lecturas	O alumnado deberá realizar as lecturas obrigatorias sinaladas en cada tema. Alén disto, para un óptimo aproveitamento das sesións, deberá ler e analizar previamente os textos que se indiquen para cada sesión.
Traballos tutelados	Será preciso elaborar un traballo tutelado segundo as pautas definidas polo/a docente ao inicio do cuadrimestre.

Proba mixta	O alumnado deberá realizar unha proba en que se avalíe a súa asimilación dos contidos tratados nas sesións maxistrais. Para a superación da materia será preciso obter un 4 sobre 10 nesta proba.
-------------	---

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	A atención personalizada ao alumnado realizarase a través do seguimento e corrección dos traballos tutelados, así como das diversas prácticas que terán que realizar durante o cuadrimestre. Para o desenvolvemento desta atención personalizada contémpanse ora titorías presenciais, ora o seguimento continuo a través das ferramentas que as TIC poñen ao servizo da educación.
Proba mixta	
Presentación oral	
Actividades iniciais	

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A13 B6 B2 C1 C6	O traballo tutelado será avaliado até un 15% da cualificación final.	15
Proba mixta	A11 A12 B2 C1	A proba mixta será avaliada até un 35% da cualificación final. Non se poderá superar a materia se non se alcanzan 4 valores sobre 10 nesta proba.	35
Obradoiro	A8 B6 B10 B12 B13 B4 C3	Avaliarase a participación do alumnado, a capacidade para traballar en grupo e a calidade das súas intervencións, ben como a posta en práctica dos contidos teóricos relativos tanto á comunicación oral como á escrita.	30
Presentación oral	A12 B4 C1	O alumnado deberá realizar probas de comunicación oral, de carácter obrigatorio. Será necesario obter un 4 sobre 10 neste apartado para superar a materia.	20

Observacións avaliación

<p>Todas as actividades deberán ser entregadas de acordo cos prazos e os procedimentos fixados.</p> <p>Para superar a materia, a cualificación mínima da proba mixta deberá ser de 4 puntos sobre 10. Tamén será requisito imprescindible ter realizado as presentacións orais.</p> <p>Unha ortografía deficiente afectará negativamente na avaliación. Nos casos máis graves levará á non corrección da actividade ou do exercicio.</p> <p>O estudiantado a tempo parcial e con dispensa académica realizará ou entregará as actividades obrigatorias nunha data concertada previamente cos profesores. Este alumnado deberá realizar e entregar as mesmas probas e exercicios que o restante e, se non puider asistir ás titorías, deberá pórse en contacto co profesor a través do correo electrónico.</p> <p>As persoas que non superaren a materia de acordo coa avaliación continuada deberán entregar en xullo, nas datas marcadas aos efectos de avaliación pola Facultade de Dereito, os traballos que foren solicitados e superar tamén aquelas probas (orais e/ou escritas) marcadas polo profesorado responsábel da materia.</p> <p>Será considerado Non Presentado aquel alumno ou alumna que non se presentar ás probas escritas ou que non realizar a totalidade das presentacións orais.</p>
--

Fontes de información

Bibliografía básica

- CASADO, Manuel (2012). El castellano actual. Usos y normas. Pamplona: EUNSA
- Merayo Pérez, Arturo (2001). Curso práctico de técnicas de comunicación oral. Madrid: Tecnos
- Stuger, Jürg (2008). Oratoria. El arte de hablar en público. Madrid: Drac
- Cazorla Prieto, Luís María (2013). El lenguaje jurídico actual. Cizur Menor (Navarra) : Aranzadi Thomson-Reuters
- ALCARAZ VARÓ, E y B. HUGHES (2009 (2002)). El español jurídico. Barcelona: Ariel
- BRIZ, A. (coord.) (2008). Saber hablar. Madrid: Aguilar
- GÓMEZ TORREGO, L. (2011). Hablar y escribir correctamente. Gramática normativa del español actual. Madrid: Arco Libros
- JIMÉNEZ YÁÑEZ DE BARBER, R. y J. MANTECÓN (2012). Escribir bien es de justicia: técnicas de expresión escrita para juristas. Pamplona: Aranzadi-Thomson Reuters
- KNAPP, M.L. (1980). La comunicación no verbal. El cuerpo y el entorno. Barcelona: Paidós
- MONTOLÍO, E. (2014). Manual de escritura académica y profesional. Barcelona: Ariel (2 vol.)
- VILCHES, F. y R. SARMIENTO (2010). Manual de lenguaje jurídico administrativo. Madrid: Dykinson S.L.
- GÓMEZ GUINOVART, X. e A. TORRES PADÍN (2005), Vocabulario xurídico-administrativo galego-castelán. Vigo: Universidade de Vigo - Servizo de Publicacións (<http://sli.webs.uvigo.es/dilega/>).
- GONZÁLEZ SANGADO, José Antonio (2009), El lenguaje jurídico del siglo XXI. THEMIS: Revista de Derecho, Nº. 57 (Ejemplar dedicado a: Derecho & Realidad), págs. 235-245 (accesíbel en <http://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5110481>).
- BENGOCHE BARTOLOMÉ, Mercedes (2011), El lenguaje jurídico no sexista, principio fundamental del lenguaje jurídico modernizado del siglo XXI.

Bibliografía complementaria	<p>- BOEGLIN NAUMOVIC, Martha (2007). Leer y redactar en la universidad : del caos de las ideas al texto estructurado. Sevilla : MAD</p> <p>- CASSANY, Daniel (2007. 14ª ed.). La cocina de la escritura. Barcelona : Anagrama</p> <p>- JIMÉNEZ YÁÑEZ DE BARBER, Ricardo; MANTECÓN SANCHO, Joaquín (2012). Escribir bien es de justicia : técnicas de expresión escrita para juristas. Cizur Menor : Aranzadi-Thomson Reuters</p> <p>- MONTOLÍO, Estrella (coordinadora) (2000). Manual práctico de escritura académica. Barcelona : Ariel</p> <p>- VILCHES VIVANCOS, Fernando (2010). Manual de lenguaje jurídico-administrativo. Madrid : Dykinson</p> <p>- GALANES SANTOS, Iolanda (2002). A lingua galega do dereito : unha achega á súa definición e calidade a partir da traducción xurídica en Galicia. Santiago de Compostela : Escola Galega de Administración Pública</p> <p>- MONTOLÍO, Estrella (2012). Hacia la modernización del discurso jurídico: contribuciones a la I Jornada sobre la modernización del discurso jurídico español. Barcelona: Universitat de Barcelon</p> <p>- ALCARAZ VARÓ, E. y otros (eds.) (2007). Las lenguas profesionales y académicas. Barcelona: Ariel</p> <p>- CAMPO VIDAL, M. (2008). ¿Por qué los españoles comunicamos tan mal?. Barcelona: Plaza y Janés</p> <p>- ESTELLÉS, M. y A. CABEDO (2011). "Recomendaciones para la redacción y composición de textos en el ámbito de la univesidad: posibilidades y referencias" en M. Aleza coorda.) Norma y usos correctos en el español actual, pp. 4. Valencia: Tirant Humanidades</p> <p>- FUNDÉU (2012). Escribir en internet. Guía para los nuevos medios y las redes sociales. Barcelona: Galaxia Gutenberg / Círculo de Lectores</p> <p>- GARCÍA RAMÍREZ, J. (2009). Comunique en público eficazmente aprendiendo a controlar sus nervios. Madrid: Colex</p> <p>- GARRIDO-LANDÍVAR, E. y J. FERNÁNDEZ MONTALVO (2007). Hablar en público. Cómo afrontar el miedo a hablar en público: algunas consideraciones teórico-prácticas. Pamplona: Universidad Pública de Navarra</p> <p>- DAVIS, F. (2012). La comunicación no verbal. Madrid: Alianza Editorial</p> <p>- REAL ACADEMIA ESPAÑOLA y ASOCIACIÓN DE ACADEMIAS DE LA LENGUA ESPAÑOLA (2005). Diccionario panhispánico de dudas. Madrid: Santillana</p> <p>- REAL ACADEMIA ESPAÑOLA y ASOCIACIÓN DE ACADEMIAS DE LA LENGUA ESPAÑOLA (2010). Ortografía de la lengua española. Madrid: Espasa</p> <p>- REAL ACADEMIA ESPAÑOLA y ASOCIACIÓN DE ACADEMIAS DE LA LENGUA ESPAÑOLA (2014). Diccionario de la lengua española. Madrid: Espasa</p> <p>- REGUEIRO, Mª L. y D. M. SÁEZ (2013). El español académico. Guía práctica para la elaboración de textos académicos. Madrid: Arco Libros</p> <p>- RIVAS RODRÍGUEZ, A. (2009). "Que dicimos cando non falamos?" O silencio na comunicación. Madrygal: Revista de estudos gallegos, ISSN 1138-9664, Nº 12, 2009, págs. 99-107</p> <p>- JANEIRO ESPÍNEIRA, X. L. (2001). "Lingua e Dereito. A necesidade feita virtude". Grial T.39, Nº 150, pp. 319-322</p> <p>Universidade de Santiago de Compostela, As leis en galego. Proxecto "Témoslle lei" (accesíbel en http://www.usc.es/temosllelei/as-leis-en-galego.html).</p>
------------------------------------	--

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Lémbrese a importancia de facer as lecturas obrigatorias previas a cada sesión.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías